

Nedskæringer bliver ikke straffet af vælgerne

Kommentar

Erik Gahner Larsen

Velfærdsstaten er populær blandt vælgerne. I talrige undersøgelser er det dokumenteret, at borgerne favoriserer velfærd over skattelettelser og vil bruge flere penge på uddannelse, sundhed og andre kernevelfærdsydelser. En regering med respekt for sig selv og sin egen eksistens burde derfor holde sig fra at røre disse områder med en ildtang, med mindre man vil tilføre flere midler til nævnte områder. I forskningen har man derfor undret sig over, at regeringer, der gerne vil overleve mere end ét valg, vælger at skære ned i netop disse politikker. Dette mysterium kan ny forskning dog give svar på. Den overordnede konklusion er, at alle reformer af velfærdsstaten ikke er lige upopulære og i nogle tilfælde faktisk kan være populære. Derfor er regeringer, der gerne vil overleve, tvunget til at gennemføre nedskæringer.

For det første er mange vælgere ikke opmærksomme på, hvilke reformer der gennemføres. I en forskningsartikel har jeg således dokumenteret, at vælgerne ganske vist reagerer negativt på nedskæringer, men kun hvis de selv nyder godt af den pågældende politik, der bliver skåret ned i.

I 2013 gennemførte den daværende regering eksempelvis en SU-reform, der ramte de studerende, men de eneste, som ændrede deres opfattelse af regeringen, var de studerende selv. Resten af befolkningen var kort sagt ligeglad. Det betyder, at så længe potentielle vælgere ikke rammes af nedskæringer, er der et godt råderum til at skære ned i offentlige politikker.

“
En kløgtig regering, der agerer strategisk i forhold til næste valg, skal dermed ikke holde sig fra nedskæringer..”

For det andet er velfærdsstaten ikke så universel populær, som vi går og tror. Kort fortalt har vi det med at overse de politiske skillelinjer, der er mellem forskellige tilhængere af offentlige politikker. En politik som er populær blandt nogle vælgere og finansieres af offentlige midler, kan andre vælgere have en præference for bliver skåret ned, så offentlige midler kan bruges på andre politikker. I et forskningsprojekt af Marius R. Busemeyer og Erik Neimanns blev det dokumenteret, at arbejdsløse er modstandere af offentlig børnepasning, når der bruges mange penge på offentlig børnepasning, mens enlige forældre modsat er modstandere af arbejdsløsheds politikker, når der bruges mange midler på disse.

For det tredje - og relateret til dette - kan regeringer kompensere for nedskæringer gennem andre politikker. I en forskningsartikel af Seonghui Lee og kolleger vises det således, at vælgerne givetvis straffer regeringen for nedskæringer, men belønner dem også tilsvarende for ekspansioner.

En kløgtig regering, der agerer strategisk i forhold til næste valg, skal dermed ikke holde sig fra nedskæringer, men tværtimod se dem som et politisk redskab til at bevare magten. Med andre ord kan regeringer trygt skære ned i de politikker, som ikke bruges af de vælgere, der vil stemme på dem - og bruge ressourcer på de politikker, som potentielle vælgere favoriserer.

Erik Gahner Larsen er politolog, School of Politics and International Relations, University of Kent.

Til Stregen

Jens Hage

KETCHUP POLITIK

Lige pludselig vælter det ud med store politiske aftaler på den sidste dag

